

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 16.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 16. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítani magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végző megoldását (tiszta-
zat) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi
esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázati! Piszkozatot vagy jegyzeteket,
ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati
és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott
lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

Iuno vonzó jutalmat kínál Aeolusnak

*Iuno felkeresi Aeolust, a szelek királyát, és megkéri, keltsen tengeri vihart, és így
akadályozza meg, hogy Aeneas elérhesse Itáliát. Az istennő nem ingyen kéri a
szívességet Aeolustól, hanem ajándékot is kínál föl neki cserébe.*

„Aeole – namque tibi divum¹ pater atque hominum rex
et mulcere dedit² fluctus et tollere vento –
gens inimica mihi Tyrrhenum navigat aequor,
Ilium³ in Italiam portans, victosque penates.
Incute⁴ vim ventis, submersasque obrue puppes,
aut age diversos,⁵ et disice corpora ponto.
Sunt mihi bis septem praestanti corpore nymphae,
quarum quae forma pulcherrima,⁶ Deiopeia,
conubio iungam⁷ stabili, propriamque dicabo,⁸
omnes ut tecum meritis pro talibus annos
exigat, et pulchra faciat te prole parentem.”

¹ *divum = deorum*

² *dedit* – megadta, engedte (ti. a hatalmat, képességet, hogy...)

³ *Ilium* – Trója. Itt természetesen átvitt értelemben: „ami maradt Trójából”.

⁴ *incutere* + dat. – valakiben valamit kelteni, támasztani

⁵ *diversos* – a trójaiakra vonatkozik, jelentése (itt): „szétszóródott”.

⁶ *quarum quae forma pulcherrima* – ti. *est*

⁷ *iungam* – hozzá kell érteni: *eam*

⁸ *dico* I + kettős accusativus – „valakit valamivé nyilvánítani”, „bejelenteni, hogy ...”

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 16.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 16. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Egészítse ki a mondatokat a megadott szavak megfelelő számú és esetű alakjával! (7 pont)

A rómaiak engedelmeskedtek az isteneknek és az istennőknek.

Romani (*deus, -i m.; dea, -ae f.*) parebant.

A gazdag embereknek szép házaik vannak.

Homines divites (*domus, -us f.; pulcher 3*) habent.

A római katonák nem féltek még a nagyobb háborúktól sem.

Milites Romani ne (*bellum, -i n.; magnus 3*) quidem metuebant.

2. Egészítse ki a táblázatot a megadott szó alapfokú és felsőfokú adverbiumával! (4 pont)

	difficilius	
	acrius	

3. Tegye az aktív alakokat passzívba, és viszont! (5 pont)

canas

cantus sit

cecinerat

canemini

canti erunt

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Képezze a *capio 3 cepi, captum* ige megjelölt alakjait! (3 pont)

- inf. impf. pass.
- gerundium abl.
- inf. inst. act.

5. A következő összetett mondatokat alakítsa át igeneves szerkezetű mondatokká! (6 pont)

- a) Cicero, amikor Catilinát vádolta, nagyon híres beszédet mondott.
Cicero, cum Catilinam accusaret, orationem illustrissimam habuit.

.....

.....

- b) Miután Cicerót száműzték, a felesége egyedül irányította a családot.
Postquam Cicero expulsus est, uxor sola familiam administravit.

.....

.....

6. Válaszoljon a következő összetett mondatokkal kapcsolatos kérdésekre! (5 pont)

- a) „A kutya harcolt, hogy megvédje a gazdáját.”

Milyen fajta alárendelt mondattal lehet latinra fordítani?

.....

Alkossa meg a mellékmondat állítmányát!

Canis pugnat, ut dominum suum (*defendo 3 defendi, defensum*)

- b) „A katonák tudták, hogy mikor fogják megkapni az ételt.”

Milyen fajta alárendelt mondattal lehet latinra fordítani?

.....

Alkossa meg a mellékmondat állítmányát!

Milites sciebant, quando cibum (*accipio 3 -cepi, -ceptum*)

Alakítsa át a mondat állítmányát úgy, hogy ezt jelentse:

„A katonák tudták, hogy előző nap mikor kaptak ételt.”

Milites sciebant, quando priore die cibum (*accipio 3 -cepi, -ceptum*)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Írjon az alábbi szavak mellé egy-egy velük ellentétes jelentésű szót! (3 pont)

mollis 2

vita, -ae f.

pauper (pauperis)

8. Melyik latin igéből származnak az alábbi szavak? Az ige teljes szótári alakját írja melléjük! (2 pont)

conditor, -oris m.

victor, -oris m.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
